

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Padmasambhava: život, učení a ikonografie

Autor práce: Václav Peltan

Obor studia: Filosofie a religionistika

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)

Datum: 28. 4. 2016

Ve své bakalářské práci student prokázal schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucí práce zpracovat zvolené téma. Student se snažil vytvořit text s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím určitého množství informačních zdrojů (s. 40-41). Osobně mne zajímá, jak je to u nás s časopiseckou produkcí na dané téma. Rád bych se na tomto místě zeptal na jeho nyní již prohloubený osobní názor ohledně kvantity a kvality české odborné literatury/časopiseckých studií k tématu jeho bakalářské práce, a to ve srovnání se zahraničím. Také mne zajímá, do jaké míry při heuristické fázi psaní sledoval již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata. Jak lze tyto texty charakterizovat s ohledem na výběr tématu, použitou metodologii a obsah?

S ohledem na to, že rozsah bakalářské práce by se měl pohybovat mezi třiceti a čtyřiceti stranami vlastního textu, předpokládám, že předložená práce tuto povinnost splňuje. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou rovinu díla. Student se během zpracování snažil zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře pozitivně podtrhuje celkový dojem¹. V práci například nenalezneme častý nešvar, kterým jsou jednoslabičné spojky a předložky na konci řádku (výjimka na s. 24 potvrzuje toto pravidlo).

Struktura práce byla podle mého názoru zvládnuta poměrně dobře a rozložení jednotlivých základních částí textu považuji za zdařilé. Především mne svým pojetím zaujala druhá kapitola práce, kde se výrazně projevil můj oblíbený komparativní přístup k tématu. Provedení citací v poznámkách pod čarou osobně považuji za zdařilý.

Pokud sledujeme jazykovou stránku práce, pak stylistická vyspělost a gramatická úroveň podle mého názoru splňuje požadavky kladené na tento druh textu a to i ve srovnání s jinými bakalářskými pracemi, které budou letos na TF JU obhajovány. Cíl práce, použitá metoda, zdroje i transkripce byly v úvodu dostatečně představeny (s. 5). Po oponentování bakalářských a magisterských diplomových prací z jiných oborů vyučovaných na TF JU mne při četbě tohoto textu napadlo, zda by bylo vhodné/účelné klást větší důraz na přesnou definici výzkumných otázek a jejich zařazení do úvodu.

Ocenil jsem systematickou práci zpřesňování významu konkrétních pojmů a jmen za pomoci poznámek pod čarou.² Nalezne se jen několik výjimek, které podle mého názoru mohly být také tímto způsobem čtenáři objasněny hned při prvním výskytu (např. *mahásiddha*, *Táranátha*, ale především *bódhisattva*). Také jsem při čtení bakalářské práce ocenil vědomý

¹ Chybějící uvozovky za přímou citací v textu na straně 14 jsou výjimka. Podobně „... chránit samaje Tajné myntry [sic]“ na s. 29. Nejsem si zcela jistý závěrem poznámky pod čarou č. 138.

² Například pojem vadžra je určitým způsobem popsán v poznámce pod čarou na s. 8, autor se mu více věnuje až později na s. 19.

odstup autora od studovaného materiálu, i když si dovedu představit, že to nemuselo být pokaždé jednoduché³. Na tomto místě je potřeba vyzdvihnout obrazovou přílohu k bakalářské práci a propojení vyobrazení s textem.

Co se týče obsahové stránky, tak z mého úhlu pohledu mohu nabídnout několik témat k diskusi:

1. Po přečtení prvního odstavce druhé kapitoly mne napadlo, jestli je vlastně z pohledu religionistiky/dějin náboženství důležité, zda Padhasambhava „existoval“? Pracujeme s legendistickým materiálem a podle mého názoru se jedná pokaždé o pokus rekonstrukce jedné z prvních vrstev pramenného materiálu, který je snad reflexí nějaké historické skutečnosti.

2. V poznámce pod čarou číslo 19 píšete „*Osm posvátných míst okolo každého velkého města symbolizuje (podle legendy) tělo Rudry*“. Prosím o zdroj informace a bližší seznámení s kontextem.

3. Na s. 18 píšete „*Musíme vzít v úvahu velikost tohoto tantrika, která se neodvíjí pouze z jeho nadpřirozených schopností, ale hlavně z jeho „přesahu“ v učení, které je nezávislé na osobě, čase a prostoru. Což je ale pro moderního badatele nemožné.*“ Domníváte se, že je to úkolem „moderního badatele“?

4. Prosím uveďte zdroj informací z poznámky pod čarou č. 66.

5. Na s. 35 píšete „*V jeho misce, kde už není vyobrazen Amitábha, se nacházejí malé vlnky, znázorňující krev*“. Proč vlastně krev, jinde v textu jsem si toho nevšiml?

Bakalářskou práci na téma: „*Padmasambhava: život, učení a ikonografie*“ doporučuji k obhajobě. Jakožto oponent navrhuji komisi k zvážení ohodnotit zmiňovanou bakalářskou práci známkou **výborně**.

---

³ Pro čtenáře v tomto smyslu může být mírně komplikovaný poslední odstavec na s. 20. „*Guru je tak průvodce, který nám radí a může nám pomoci i na naší cestě k osvícení. Tato pomoc z vnějšku, typická pro mahajánu, zde není kladena jen na bódhisattvy a buddhy, ale také na učitele, který nám poskytuje vzor, a o to je tento vztah „intimnější“ než vztah s buddhy.*“ Hovoří zde Kalu Rinpoče?